

2022

Temaundersøgelse om kreditinstitutters implementering af krav om NPE-bagstopper

Fra april 2019 har EU været underlagt krav om minimumsdækning af tab for nødlidende eksponeringer (NPE-bagstopper). Reglerne har haft effekt på kapitalfradrag i kreditinstitutterne fra april 2021.

Formålet med reglerne er at sikre et mere modstandsdygtigt finansielt system ved at tilskynde institutterne til at afvikle nødlidende eksponeringer. Finanstilsynet har undersøgt implementering af kravene i flere institutter. Undersøgelsen blev gennemført i slutningen af 2021 og starten af 2022.

Undersøgelsen viser et behov for præcisering af principperne for opgørelse af NPE-bagstopperen:

- Finanstilsynet forventer, at institutterne har en praksis for fordeling af sikkerheder og nedskrivninger på de enkelte faciliteter, og at institutterne bruger en konsistent tilgang på tværs af alle eksponeringer og faciliteter. Nedskrivninger og sikkerheder må ikke fordeles på facilitetsniveau ud fra et formål om at mindske NPE-bagstopperfradraget.
- Ud fra en forsigtig tilgang fortolker Finanstilsynet artikel 469a i CRR sådan, at hvis en facilitet for en kunde i overgangsordningen bliver udvidet, eller instituttet opretter en ny facilitet for kunden, så vil hele kundeforholdet – og ikke kun den enkelte facilitet – falde ud af overgangsordningen og blive omfattet af NPE-bagstopperen. Dette afviger fra tilgangen, som de undersøgte institutter anvender. Spørgsmålet om fortolkning af overgangsordningen behandles dog aktuelt i EBA.
- Mange institutter har haft datacentraler til at udvikle værktøjerne til opgørelse af NPE-bagstopperen. Det enkelte institut bør have fokus på at sikre en forståelse af den valgte implementering af reglerne om NPE-bagstopperen i instituttet.
- Institutterne skal sikre, at de har interne processer, som understøtter en løbende kontrol med og validering af opgørelsen af NPE-bagstopperen.

Finanstilsynets observationer fra temaundersøgelsen uddybes i det følgende. Dette notat skal ses i sammenhæng med Finanstilsynets offentliggjorte notater om NPE-bagstopperen af 3. september 2019 og 18. maj 2020¹.

1. Regelgrundlag og undersøgelsens omfang

Krav om minimumsdækning af tab for nødlidende eksponeringer trådte i kraft den 26. april 2019 ved EU-forordning, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) [2019/630 af 17. april 2019](#) om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013, for så vidt angår krav til minimumsdækning af tab for misligholdte eksponeringer.

Institutterne skal beregne en minimumsdækning af tab for nødlidende eksponeringer. Kravet opgøres som:

*Krav til minimumsdækning af tab = den usikrede del af NPE * relevant faktor + den sikrede del af NPE * relevant faktor*

¹ Notater om reglerne for NPE-bagstopperen kan findes her: https://www.finanstilsynet.dk/lovgivning/ny_eu_lovsamling/npe-bagstopper

Er minimumsdækningen af tab for en nødlidende eksponering større end nedskrivninger og øvrige reduktioner i kapitalgrundlaget for denne eksponering, skal kreditinstituttet fradrage forskellen i den egentlige kernekapital. Minimumsdækningen for en nødlidende eksponering er nul de første to år. Herefter vil den afhænge af, hvor lang tid eksponeringen har været nødlidende, og hvor stor en del af eksponeringen der er sikret, jf. tabel 1.

Tabel 1: Faktorer til beregning af minimumsdækning af tab

Hvor længe eksponeringen har været misligholdt	Faktor:		
	Usikret del	Sikret ved fast ejendom	Sikret ved øvrige sikkerheder
Mellem 0 og 1 år (1. år)	0	0	0
Mellem 1 og 2 år (2. år)	0	0	0
Mellem 2 og 3 år (3. år)	0,35	0	0
Mellem 3 og 4 år (4. år)	1	0,25	0,25
Mellem 4 og 5 år (5. år)	1	0,35	0,35
Mellem 5 og 6 år (6. år)	1	0,55	0,55
Mellem 6 og 7 år (7. år)	1	0,70	0,80
Mellem 7 og 8 år (8. år)	1	0,80	1
Mellem 8 og 9 år (9. år)	1	0,85	1
Mere end 9 år	1	1	1

Note: Faktorer for sikret ved offentlige garantier samt garantier fra eksportagentur er ikke vist i tabellen.

Kilde: Egen tilvirkning.

En overgangsordning indebærer, at reglerne om NPE-bagstopper ikke gælder for eksponeringer oprettet før den 26. april 2019.

Dog bliver eksponeringer i overgangsordningen omfattet af NPE-bagstopperen, hvis instituttet efterfølgende ændrer vilkår og betingelser på en måde, der øger dets eksponering overfor låntager. I forhold til opgørelse af NPE-bagstopperen betragtes eksponeringen som opstået på den dato, hvorfra ændringen gælder.

Se også Finanstilsynets notat om "Overgangsordning i NPE-bagstopperen" af 18. maj 2020 for en nærmere beskrivelse af overgangsordningen.

2. Observationer og budskaber på baggrund af undersøgelsen

Undersøgelsen viser, at institutterne på nogle områder har forskellige tilgange til opgørelse af NPE-bagstopperen. Finanstilsynet uddyber og præciserer forventningerne til nogle af de nævnte elementer nedenfor.

2.1 Fordeling af sikkerheder på enkeltfaciliteter

NPE-forordningen anvender begrebet "eksponering" i beskrivelsen af reglerne for udregning af NPE-bagstopperen. Det fremgår af forordningen, at institutterne skal opgøre NPE-fradraget særskilt for hver eksponering.

Alle undersøgte institutter opgør NPE-bagstopperen særskilt for hver facilitet eller instrument (facilitetsniveau) for en nødlidende kunde.

Opgørelse af NPE-bagstopperen på facilitetsniveau forudsætter, at sikkerheder fordeles på enkeltfaciliteter.

Finanstilsynet finder det ikke foreneligt med reglerne, hvis institutterne bruger én tilgang for fordeling af sikkerheder for sunde faciliteter og en anden for nødlidende faciliteter.

Finanstilsynet forventer, at institutterne har en praksis for fordeling af sikkerheder på de enkelte faciliteter, og at institutternes tilgang er konsistent på tværs af alle eksponeringer og faciliteter – og samme tilgang benyttes på tværs af regelsæt (kapitaldækning, nedskrivninger og NPE).

Det er også et krav, at sikkerheder opfylder kravene i CRR for at kunne medregnes i opgørelsen af risikovægtede eksponeringer og NPE-fradraget.

2.2 Fordeling af nedskrivninger på enkeltfaciliteter

Finanstilsynet har konstateret, at der er forskelle i institutternes praksis for fordeling af nedskrivninger på facilitetsniveau.

Regnskabsreglerne (IFRS9) foreskriver, at institutterne beregner nedskrivninger på facilitetsniveau. NPE-bagstopperfradrag skal dermed beregnes ud fra de nedskrivninger, som tilhører den enkelte facilitet.

Flere institutter beregner som udgangspunkt nedskrivninger på kundeniveau. Der er derfor behov for en praksis for fordeling af nedskrivninger på facilitetsniveau til brug for beregning af NPE-bagstopperfradrag.

Finanstilsynet vurderer, at det ikke er i overensstemmelse med reglerne, hvis nedskrivninger fordeles på facilitetsniveau ud fra et formål om at mindske NPE-bagstopperfradraget.

2.3 Fortolkning af overgangsordningen

Flere undersøgte institutter har implementeret reglerne om overgangsordning sådan, at hvis en facilitet i overgangsordningen udvides, eller der oprettes en ny facilitet for en nødlidende kunde, er det alene den udvidede eller nye facilitet, der bliver omfattet af NPE-bagstopperen. De øvrige af kundens faciliteter forbliver i overgangsordningen.

Finanstilsynet fortolker reglerne om overgangsordning for NPE-bagstopper (artikel 469a i CRR) som værende på kundeniveau, idet det betragtes som en forsigtig tilgang. Det indebærer, at hvis en facilitet for en kunde i overgangsordningen bliver udvidet, eller instituttet opretter en ny facilitet for kunden, falder hele kundeforholdet ud af overgangsordningen og omfattes dermed af NPE-bagstopperen.

Det bemærkes, at spørgsmålet om fortolkningen af overgangsordningen for NPE-bagstopper i relation til kunde- eller facilitetsniveau på nuværende tidspunkt behandles i EBA. Finanstilsynet finder det derfor hensigtsmæssigt, at institutterne som en forsigtig tilgang anvender kundeniveau.

Finanstilsynet følger EBAs behandling af spørgsmålet og orienterer sektoren, når der er yderligere afklaring af fortolkning af overgangsordningen.

2.4 Øvrige forhold

Mange institutter har haft datacentraler til at udvikle værktøjerne til opgørelse af NPE-bagstopperen. Institutterne bør have fokus på at sikre en forståelse af den valgte implementering af reglerne om NPE-bagstopperen i instituttet.

Institutterne skal desuden sikre, at de har interne processer, som understøtter en løbende kontrol med og validering af opgørelsen af NPE-bagstopperen.